

A Dráva–Száva menti kocsányos tölgyesekről

A Zágrábi Egyetem Erdészeti Fakultásának kutatói részletes ökológiai és erdőművelési vizsgálatokat készítettek a címben jelölt erdőekben. A kapott eredmények számunkra is tanulságosak, érdemes áttekintnünk őket *B. Prpic* összefoglalója alapján.

A vizsgált térség egykoron 60%-ban volt erdővel borított, ez a szám mára 30%-ra csökkent. Velük együtt csökkent a tölgyek aránya is. Oka a tölgyek fája iránt megnövekedett kereslet, a vízjárás és hidrológiai viszonyok változása és a légszennyezés.

A tölgyeseket két társulásra bontva értékelték: 1. A gyertyános-tölgyesekben (*Carpino betuli–Quercetum roboris typicum*) a két névadó fajon kívül még a bükk is előfordul, a magasabb teraszokon jelenik meg. A másik tölgyes (*Genisto–Quercetum roboris*) összetétele alapján közel áll a mi keményfás ligeterdőnkhez, szintén a magas parton kap helyet. Az első társulásban a gyertyán visszaszorulása és a tölgy elhatalmasodása, a másikkban a mezei szil eltűnése okozza a gondot.

Az árvizek kártétele miatt következett be, hogy a két folyó hegyvidéki vízgyűjtőjében túlzott erdőkitermelések voltak, az árvíz szintje a korábbihoz képest jócskán megemelkedett, és ez a tölgyújulatot már zsenge korában kiöli. A vízbeszivárgástól átnedvesedett felső talajréteg és a talajvíz szintje nem ér össze, jelentős száraz réteg jelenik meg közöttük, ezen a néha még 300 cm mélyre nyúló tölgygyökerek sem képesek átőni, ezért vízigényük kielégítése bizonytalanává válik. Nehezíti a tölgyek fennmaradását az is, hogy a 120–160 éves korig fenntartott fák magtermő képessége a kortól függően csökken, ezért megtartásuk feltételei romlottak.

A tölgyek megőrzéséhez azt tartják kívánatosnak, ha a tölgy az első társulásban a 70%-ot nem lépi túl, a másodikban pedig az összes biomassza legfeljebb 60%-át adja.

Az elmondottak arra utalnak, hogy a most létrehívott Duna-Dráva Nemzeti Park növényzeti rekonstrukciójához ajánlatos a horvát tapasztalatokat is megismerni.

(Forrás: *B. Prpic: Die Stieleichenwälder in Jugoslawien – ihre ökologische-waldbauliche Problematik. – 18th IUFRO World Congress. Div. 1. Vol. I. 298–310. o., 1986*)

Dr. Szodfridt István

